

Малин хаша-хаац белдлгъиг адгъдж дуусхмн

Селәнә эдл-ахун бслтиг улм цааранднь бргджулхин тблә тангъчин цуг колхозникуд болн совхозмудин кбдлмшчир кучн-чидлән нбл уга, шунмгъагъар кбдлсн учрар мана тангъчин эдл-аху, тер дотр хбд болн бод мал, збвәр бсв.

Малин тонь бсх дутман колхозмудт болн совхозмудт шинәс немр хаша-хаац олар керглгдджәнә. Улгүрлхд, Сарпинск района 2-ч номертә совхозд эн джил бәәсн хбд деернь 20 мингъгн толгъа хбн немгдв. Эн немгдсн хбдт шинәс 20 хаша-хаац болн эрт-хаврар хургълх хбдт 14 дулан хаша кергтә. Болв эн джил шинәс зуг гурвн хаша тосхдж. Нам шинәс хаша-хаац бәрх бәәтхә, бәәсн хуучн хашасан цеврлдж, ясдж бел кегъад уга. Эн совхозин 2-ч фермд бәәх хашас нургълдж ясгдад уга. Совхозин гардачнр, увлдән хбдән альд увлзулхәр седджәхнх манд медгдджәхш.

Приозерн района „Чкалов“ совхоз малин хаша-хаац яслгъиг ик сулар кедж йовна. Эн совхозин хбднх бссн учрар, шинәс 15 дулан хаша бәрх бәәсн. Совхозин малгернь джил болгън бссн болдг болвчн, шинәс хашас тосхджахмн уга.

Колхозмудин болн совхоззмудин гардачнр эн чинртә кбдлмшт онгъан бгл уга бәәсн учрар, тосхлтин сән цаг бнъгрдж одв. Малин хаша-хаацсиг цаглань юнъгад эс тосхдж, ясдж дуусвт, — гидж совхозин директор ұр Лобачевас сурхла, иигдж манд хәрү бгв: сән цаг бнъгрүлчквдн, энүнд бидн буругъан медджәнәвдн. Ода эн кбдлмшиг шулудулдж, ик книтн болад уга бәәтл хаша-хаацсиг ясдж белн кенәвдн.

Болв келсн угдән ұр Лобачев курсн уга. Мал увлзулгънд белдвр ода чигн ик сулар кегддж йовна.

Эн джил Элст балгъсна, Приютненск, Целинн, Сарпинск, Яшалтинск райодин колхозмуд 300 мингъг гар хб Хар-газрт увлзулхмн. Тер увлзх хббдиг дулан хаша-хаацсар тетгх кергтә. Хббчнрг цевр-цер, дулан гермүд бәрдж белдх кергтә.

Элст балгъсна „Победа“, Ленинә нертә, „Страна Советов“ колхозмуд мал увлзулх хаша-хаац ясдж, шинәс хашас бәрдж, белн кех кбдлмшиг йир сулар кеджәцхәнә. Улгүрлхд, „Победа“ колхозин 29 кошарас нег чигн кошар ясгдад уга. Ленинә нертә колхозин 28 кошарас 18 кошар ясгдх бәәсн, теднх белн болад уга. „Страна Советов“ колхозин 46 кошарас 13 кошарнь ясгдсн бәәнә.

Приютненск района, Буденнә болн Кировин нертә колхозмуд, Целинн района „Родина“ колхоз, Сарпинск района „Гигант“, „Путь к коммунизму“, „Путь Ленина“, „Ильич“ болн „40 лет Октября“ колхозмуд мал увлзулгънә белдврин кбдлмшиг бас сулар кеджәцхәнә.

1958 джил колхозмуд хбдән нургълдж эрт-хаврар хургълулхмн. Эрт-хаврар хб хургълулна гидг кбдлмш йир чинртә тбр болджана. Тегәд энүг кўцәхин кергт дулан хаша-хаац цаг тўдәл уга бел кедж авхмн.

Хар-газрт увлзх ормд, тигәрән туудж одх хаалгъсар худгуд ясдж, шинәс малтдж бел кедж, малиг усар тетгх кергиг мартхмн биш. Дакад хббчнриг дулан хувц-хунрар, таслвр уга хот-хоолар эрк биш тетгхмн.

Я. ФЕДОРОВ.